

odbor voleb
náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

Č. j. MV-185097-2/OV-2025

Praha 24. listopadu 2025

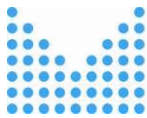
Vážený pan

Poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Ministerstvu vnitra, které je jako státní orgán ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, povinným subjektem, byla dne 14. listopadu 2025 doručena Vaše žádost o poskytnutí informace podle tohoto zákona. Požadujete poskytnutí informace, jak postupovat v případě změny trvalého pobytu (ať už v souvislosti se stěhováním, anebo se zájmem na ovlivnění složení zastupitelstva v té obci, kde to v daném období vnímáte jako zásadní věc) krátce před komunálními volbami, aby nebylo Vaše volební právo zpochybňováno. Dále, na jaké legislativní ustanovení je třeba dát v této souvislosti zvláště pozor. K Vaší žádosti si dovoluujeme sdělit následující:

Podmínky výkonu volebního práva stanoví § 4 odst. 1 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o volbách do zastupitelstev obcí“). Podle tohoto ustanovení *právo volit do zastupitelstva obce, města nebo hlavního města Prahy má občan obce za předpokladu, že jde o státního občana České republiky, který alespoň v den voleb, a konají-li se volby ve dvou dnech, druhý den voleb, dosáhl věku nejméně 18 let, je v den voleb v této obci, městě nebo v hlavním městě Praze přihlášen k trvalému pobytu, a státní občan jiného státu, který v den voleb, a konají-li se volby ve dvou dnech, druhý den voleb, je držitelem potvrzení o přechodném pobytu na území nebo povolení k trvalému pobytu a je přihlášen k pobytu v této obci, městě nebo hlavním městě Praze, dosáhl věku nejméně 18 let a jemuž právo volit přiznává mezinárodní úmluva, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena ve Sbírce mezinárodních smluv, (dále jen "volič"); do zastupitelstva městského obvodu nebo městské části města se zvláštním postavením (dále jen "územně členěné statutární město") anebo městské části hlavního města Prahy má právo volit ten volič, který je v den voleb přihlášen k pobytu v tomto městském obvodu nebo městské části.*

Zákonem č. 89/2024 Sb., kterým se mění volební zákony a některé další zákony v souvislosti s přijetím zákona o správě voleb, ve znění pozdějších předpisů, který nabývá účinnosti dne 1. ledna 2026, dochází pouze k upřesnění některých pojmů ve

shora uvedeném ustanovení; podmínky výkonu volebního práva zůstávají neměnné. Pro úplnost dodáváme, že podle přechodného ustanovení zákona o správě voleb se vedení seznamů voličů do konce roku 2026 řídí dosavadními volebními zákony.

Ustanovení § 4 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev obcí přiznává volební právo do zastupitelstva obce občanům ČR v místě jejich trvalého pobytu. Podle ustanovení § 10 odst. 1 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů, se *místem trvalého pobytu rozumí adresa pobytu občana v České republice, která je vedena v základním registru obyvatel ve formě referenční vazby (kódu adresního místa) na referenční údaj o adrese v základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí, kterou si občan zvolí zpravidla v místě, kde má rodinu, rodiče, byt nebo zaměstnání*. Pokud chce občan ČR volit do zastupitelstva té obce, v jejímž správním obvodu například bydlí, vlastní nemovitost a kde se většinu času zdržuje, má možnost svobodně se rozhodnout a v takovém místě se postupem podle zákona o evidenci obyvatel přihlásit k trvalému pobytu; v důsledku toho zde pak bude zapsán do stálého seznamu voličů a získá tak právo volit do zastupitelstva této obce. Z toho pak vyplývá i zájem voliče a jeho možnost ovlivňovat veřejné záležitosti v daném místě volbou svých zástupců, kteří následně prostřednictvím orgánů obce jako územního samosprávného celku pečují o všestranný rozvoj obce a potřeby svých občanů.

Přestože institut trvalého pobytu má pouze evidenční charakter, předpokládá i zákon o evidenci obyvatel, že si jej občan ČR zpravidla zvolí v místě, ke kterému ho např. prostřednictvím rodiny či zaměstnání pojí nejtěsnější vazba, a to i vzhledem k tomu, že trvalý pobyt může mít občan ČR pouze jeden. Aktivní volební právo (právo volit) ve volbách do zastupitelstva obce je tedy odvozeno od trvalého pobytu voliče v dané obci. Jiné podmínky ve vztahu k bydlišti, které by měli voliči splnit, než se přihlásí k trvalému pobytu, jako např. určitá délka předchozího pobytu v obci, nejsou stanoveny.

Ministerstvu vnitra je známa judikatura soudů, včetně Ústavního soudu, která na základě tzv. *materiálního občanství v obci* naznačuje možnost zneplatnit volby v případě, kdy se trvalý pobyt prokáže jako fiktivní/úcelový. Tento přístup je odůvodňován ústavním zakotvením územní samosprávy jako územního společenství občanů, které negarantuje právo podílet se na správě obecních záležitostí těm, kteří se skutečným životem obce nemají objektivně nic společného. Nelze jej však zobecnit. Jde vždy o rozhodnutí vztahující se ke konkrétním skutkovým zjištěním v daném případě a jejich hodnocením soudem. Případný dopad změny trvalého pobytu určitého počtu občanů bezprostředně před volbami na volební proces jako takový může tedy posoudit pouze soud.

Mgr. et Mgr. Tomáš Jirovec
ředitel odboru

Vyřizuje: JUDr. Hana Egersdorfová